

סדר הלימוד ליום ט לחודש

הדור של עיקבתא דמשיחא יהיה עני ודל ממנהיגי אמת – המנהיגים הרעים הגורמים שכחת התורה – עבור להגדיל ביתם ולחזק כסא ממשלתם מתעים את העם

אמרו חכמינו זכרונם לברכה אין בן דוד בא עד שיכלו שופטים הרעים מישראל כי המנהיג הוא הדור והדור הוא המנהיג וכל פרצה שאינה מן הגדולים אינה פרצה, ואותו הדור של עקבות משיחא יהיה עני ודל ממנהיגי אמת כי מעט מזעיר יהיה כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה על פסוק כי ידין ה' עמו ועל עבדיו יתנחם כי יראה כי אזלת יד נתמעטו תלמידים ופירש רש"י תלמידים כאלה המחזיקים ידי ישראל להחזירם למוטב, ומעתה איך יהיה התנהגות עניי הצאן האלו אם רועה אמת אם אין להם ומה יעשו דור יתום הזה אם אביהם האמיתי שהוא הוא המנהיג הזה שכל תכליתו ומגמתו הוא לטרוח עבדי ה' ולקרב לב בנים לאביהם שבשמים, חולץ מהם ובמקום המשפט שמה הרשע רועה אויל ואב חורגי- ואיתא (במדרש) על פסוק על כן קרא שמו לוי משום שעתיד ללות בנים למקום, ובזה אפשר לפרש כוונת התפילה של (יום כיפור קטן). יצוה ה' "חסדו" קוממיות "השיבני" לנוי "לפאר" מקום "מקדשי, וחוזר ומפרש על ידי מה והוא כמתמה איך אפשר לשאול מה' דבר זה, ואיך יוכל לקוות שיעשה ה' כן הלוא אמרו חכמינו זכרונם לברכה האומר הקדוש בורך הוא וותרן יותרו מעיו והלא הרואה יראה מעמדם ומצבם של בניו של מקום בענין קיומה של תורה הוא בבחינות וידל ישראל מאוד ישי מקומות שהתורה

נעשית קרעים קרעים, וכמה פרצות פרצו בה ויש מקומות שפרו כעומד, ויש שהוסיפו והריעו לעשות עד שפרוץ מרובה על העומד, ויש שכמעט נשכח מהם לגמרי שהמה עם ה', ויש שהיראים ועובדי ה' באמת רק על דרך אבותינו הראשונים נרדפים ונדרסים ברגל מהכת הפושעים והצבועים, ותורה צוה לנו משה מורשה, אני אומר לך שלא מחשבותי מחשבותיכם, ובאמת יהודה עוד רד עם אל, וסיבת הדברים של שכחת ומיאוס ועזיבות התורה במקומות שונים לא מבני ישראל המה, ורק ראשית אשר בשוחד ישפטו וכהניה במחיר יורו אשר עבור להגדיל כבוד ביתם ולחזק ולנשא כסא ממשלתם נושכי בשניהם ומתעים את עמי ומוסרים בניו של מקום להריגה ואבדן נצחיי וקראו שלום, ומשיגי גבול עולם אשר גבלו הראשונים, וכי יבוא הזמן שדם עבדיו יקום נקם ישיב לצריו, והן המה הגורמים ומסבבים כן, מש"ה ואני תפלה אל ה' שייסבב "וישב" מצרף "ומטהר" את "בני לוי, הן המה הרועים והמנהיגים שעליהם המצוה הזאת לעורר צאן קדשים עם ה' ולכבס ולטהר לבבם כבורית ולמשוך אותם בדברי תורה ומוסר כאלה המושכים לב אדם כמים, אותם יטהר ויצרף ויבער ויכלה, לא לבד הקוצים אלא גם הפוסחים על שתי הסעיפים ולבושים מלבוש נכרי ואז "והיה לה" "מגשי" מנחה, שכללא הוא אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים ודברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב בוודאי דבריהם ותוכחתם יעשו פרי קודש אצל המון עם ה' ועשה את אשר חפצתי ואז מנהיגים האלה הן המה באמת כהנים לה' שהרי מקרא מלא הוא שמוע מזבח טוב להקשיב מחלב אילים וכו'.

(משכיל אל דל מהגה"ק רבי הלל מקאלאמייא זי"ע, חלק ג' כלל י פרט א')

המנהיגים הרעים גורמים מכשולות היותר גדולים

עוד יש לפרש דהנה מנהיגי ישראל בשעה שמנהיגים את העם על דרך הישרה אין לך מעלה יותר גדולה מזה, אמנם לעומת זה כשיש בישראל חס ושלום מנהיגים לא טובים הם גורמים מכשולים היותר גדולים, וכמבואר בגמרא (בבא קמא דף נ"ב ע"א) כד רגיז רעיא על ענא עבד לנגדא סמותא, פירש רש"י כשהמקום נפרע משונאי ישראל ממנה להן פרנסין שאינן מהוגנין, וכמו שרואין זאת בחוש בעוונותינו הרבים בדור האחרון הזה עיקבתא דמשיחא שניבאו לנו חכמינו זכרונם לברכה באומרים (סוטה דף מ"ט ע"ב) פני הדור כפני וכו' וסיימו אין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים, וכן מצינו בפסוקי (יחזקאל ל"ד) שהנבואה מקוננת על רועי ישראל ופתח לומר הוי רועי ישראל עד שסיים לבסוף שהקדוש ברוך הוא יציל צאנו מהם. (עיין עוד ויואל משה מאמר א' סי' קנ"ג).

(חידושי תורה פרשת קרח, עמוד ר"נ)

פני הדור של קודם ביאת המשיח

יהיה איך שיהיה פסוק זה קאי על דור שקודם ביאת בן דוד כן נראה, מבואר מדברי חכמינו זכרונם לברכה רואין מזה איך הוא פני הדור של קודם ביאת המשיח, ואיך יהיה כח הנהגה של השופטים ושוטרים עד שהעידו חכמינו זכרונם לברכה שיכלו כל השופטים ושוטרים מישראל אוי לנו שכך עלתה בימינו וכו'.

(חידושי תורה דברים שם, עמוד ל"ח)